

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik

Postbus 2235

6201 HA Maastricht

Het SOK-bestuur:

Rob Heckers	Voorzitter	043-343 81 71	robmac@planet.nl
Hans Ogg	Secretaris	040-29105555	h.ogg@chello.nl

SOK-ledenadministratie:

Ger Beckers, Moesdaal 65, 6228 HX Maastricht. Telefoon: 043 - 367 08 57. E-mail: pghbeckers@ziggo.nl

SOK-adres secretariaat:

Hans Ogg, Kreugelstraat 37, 5616 SE Eindhoven, Telefoon: 040 - 29105555, E-mail: h.ogg@chello.nl

E-mail SOK:

sok@nhgl.nl

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". www.subbrit.org.uk

Bestuur Stichting ir. D.C. van Schaik:

Wilfred Schoenmakers	Voorzitter	043 - 344 07 41	wilfred.schoenmakers@home.nl
Richard Ramakers	Secretaris	043 - 407 19 64	
Mat van Lier	Penningmeester		
Ton Breuls	(Ad interim) Bestuurslid		

Stichting ir. D.C. van Schaik:

www.vanschaikstichting.nl

Technische Commissie Stichting ir. D.C. van Schaik:

Olav Hensing, Mgr. Soudantstraat 5, 6226 GC Maastricht. Telefoon: 06-557 78 846

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, telefoon: 00 - 3212-454 059
E-mail: tbreuls@skynet.be

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, telefoon 043-3645419
E-mail: john.hageman@planet.nl

De SOK op Internet:

www.sok.nl

SOK-ledenpasjes:

SOK-leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is.
De aanvraag moet vergezeld van een pasfoto bij de secretaris worden ingediend.

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.
Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Caestert (foto: Rob Heckers, Jacques Konings)

Nieuwe leden en adreswijzigingen

Nieuwe leden

Lidnummer 10388, Susanne Hanssen, Aalkeborg 50
6228 BT Maastricht, SJH.Hanssen@HAG.Unimaas.nl
043-3560244, 06-51837304

Adres wijziging:

Lidnummer 9983, Kevin Amendt
Cauberg 11F, 6301BT Valkenburg a/d Geul
kevinamendt@gmail.com, 06-34824171

Programma ledenavond 14 januari

Ger Beckers zal een lezing over een recent vleermuis onderzoek houden (zie ook pagina 5)

Iemand stelde Ton Breuls onlangs de vraag waar precies de voormalige onderaardse mergelgroeve in de carrière van de CBR (carrière Romont) in Eben Emael gelegen had? En waren er nog restanten van te vinden?

Ton Breuls besloot om eens in zijn dia-archief te duiken en vond nog enkele tientallen dia's van de in 1987 afgegraven groeve. Een groeve zo mooi als al de andere, maar die na opgravingen door de legendarische Robert Garcet een opmerkelijke en merkwaardige schat aan gegevens bleek te bevatten. Hij noemde de groeve niet voor niets le Temple de Thebah. In een korte lezing zal Ton iets vertellen over de groeve en het werk van Garcet.

Ledenavond 12 november

Voorzitter Rob Heckers memoreert dat over de Mijwewet sinds april j.l. al legio emails zijn verstuurd en welgeteld 16 vergaderingen gehouden. Er is nog geen duidelijkheid. De uren-norm zou vervallen en ervaren berglopers kunnen voortaan “hun ding doen”. Een cursus voor en certificering van ervaren berglopers wordt onontkoombaar. De reactie van het ministerie moet nog binnenkomen.

Open dagen houden voor sponsoren levert de Stichting Ir .D.C.van Schaik problemen op.

Peter Houben doet een schenking voor het SOK-archief.

J.P.v.d.Pas maakt ons attent op een serie postzegels uit Denemarken, waaronder een zegel met een afgebeelde haaiantand. Hij biedt drie postzegels te koop aan.

Namens de Stichting Ir.D.C.van Schaik neemt Wilfred Schoenmakers het woord. Over de Mijwewet zijn we in gesprek, een uiterst complexe materie. We hebben samen met de SOK bezwaar aangetekend. Een idee: bedrijven zouden een groeve kunnen “adopteren”. Bestuurswisseling: Richard Ramakers heeft het bestuur verlaten en Mozes Rathbun (secretaris) en Frank Daelmans (lid) zijn de nieuwe leden van het bestuur. Ton Breuls, bestuurslid a.i., stopt met bestuuractiviteiten.

De Koeleboschgroeve en het Houbenbergske gaan nu terug naar de Stichting Limburgs Landschap. Op een later tijdstip zal beheer door de VSS misschien weer mogelijk worden.

Wilfred vervolgt met een verhaal over de omstandigheden waaronder een dood mensenlichaam zou kunnen mummificeren en haalt als eerste aan de buitengewone gebeurtenis beschreven in: “Une sinistre découverte dans la grotte de Caestert”. Het betreft Mathijs Daemen, landbouwer, die 2 1/2 jaar dood in de groeve gelegen heeft.

Hij werd als gemummificeerd lichaam aangetroffen, waarbij zijn kleding nog in intacte staat was. Als alleen maar skelet werd hij dus niet aangetroffen. Ook besprak hij een dode bij Faujas Saint-Fond vermeldt, die “lag uitgestrekt alsof hij sliep”. Het betrof een gekleed, uitgedroogd geraamte met een geschatte leeftijd van 60 jaar. Mogelijk is er bij Faujas Saint-Fond nog sprake van een derde lijk.

Ed de Grood neemt het stokje over en spreekt over spontane mummificatie. Dit is dus geen mensenwerk, er “wordt niet iets aan gedaan”. De mummies zijn “luchtmummies”. Een stabiele luchtvochtigheid is een negatieve component bij een mogelijke mummificering.

Mummie is oorspronkelijk een Perzisch woord met als betekenis “teer, pek”. Veenlijken (2000 jaren geleden), ijslijken (5000 jaren geleden) en Chinese kelderlijken in de woestijn (1200v.Chr.) passeren de revue. Bij de kelderlijken vormt de circulerende lucht een belangrijke factor. Temperatuurverschillen tussen dag en nacht zijn eveneens bepalend. Een lijk dat snel zijn vocht verliest zal gemakkelijker mummificeren. In Thorn is een grafkelder met nog één overgebleven mummie.

Thoolen, Zeeland 1949, niet meer te bezichtigen. “Kees Kist” tentoonstelling in 2006 in de

Pieterskerk in Leiden. Gevonden in 2009. Hoorn, West-Friesland, "eskimo-mummie", aangespoeld, gemummificeerd. Qilakilsoq, Groenland, 6 vrouwen en 2 kinderen onder overhangende rotsen. Almen, Zutphen, een crypte met 10 dikke, houten kisten met mummies. Sneek (kerkje van Wybert?) grafkelder met mummies. Links/rechts gaten in de buitenmuren. Soissons, ingangspartijen: dode vos, steenmarter, katten, vogels, slang. Gemummificeerde "rattenkoning", jonge zwarte ratten waarvan de plakkerige staarten ineengestremeld zijn.

Resumerend:

Natuurlijke mummificatie door luchtcirculatie die een efficiënte uitdroging bewerkstelligt. Een snelle luchtcirculatie die het opnemen (en dus het vlug afvoeren) van vocht bevordert; een plek met snelle temperatuurwisselingen (d.w.z. een gevarieerd microklimaat) biedt mogelijkheden. Deze omstandigheden kunnen we aantreffen in de inganggebieden en onder luchtkokers.

M.a.w. gebieden met een onveranderlijk, nagenoeg constant microklimaat zijn dus minder geschikt om een eventuele mummificatie mogelijk te maken.

Een leerzame avond!

John Hageman

Onderzoek naar mortaliteit onder de gewone dwergvleermuis in de Zonneberg

In de maanden augustus en september 2008 werden massaal overleden dwergvleermuizen aangetroffen in het gangenstelsel van de Zonneberg. De aantallen varieerden tussen de 80 en 120 stuks, zoals door diverse bronnen werd gemeld. Tijdens de RRB avonden had ik reeds vanaf 2003 aangetekend dat in diezelfde maanden tussen de tien en twintig gewone dwergvleermuizen overleden werden aangetroffen in de nabijheid van de scheidingsmuren met de open groeve van de ENCI. Verspreid in het gangenstelsel troffen ook overige bezoekers nog uitgeputte en dode vleermuizen aan.

Aangezien men in de overige groeves van Nederland en Belgisch Limburg dit verschijnsel niet waarneemt, waren wij in overleg met Natuurmonumenten voornemens een onderzoek in te stellen naar de mogelijke oorzaak. De waarnemers van dit onderzoek zijn ook sedert meerdere jaren deelnemers aan de periodieke wintertellingen van overwinterende vleermuizen. Vergunningen werden aangevraagd en verkregen van Natuurmonumenten als eigenaar van de Sint-Pietersberg en een ontheffing van de flora en faunawet van het Ministerie van Landbouw en Voedselkwaliteit.

Momenteel is het onderzoek twee jaar gaande en zal worden voortgezet in 2011. Een inmiddels opgesteld schriftelijk verslag toont een indruk van de onderzoeksresultaten vanaf 2009 tot op heden. Vanaf juni tot en met oktober werden gangen en muren bezocht en de vleermuizen die zijn aangetroffen - overleden of uitgeput - werden op een plattegrond ingetekend.

Nog levende, uitgeputte exemplaren kregen verzorging en werden weer naar buiten gebracht om te herstellen.

De overleden exemplaren werden per koerier opgehaald om onderzocht te worden bij het Dutch Wildlife Health Centre in Utrecht. Op deze dieren is hier door deskundigen sectie

verricht en onderzoek gedaan naar de doodsoorzaak. Op de SOK- ledenavond van januari zal ondergetekende, ook namens de overige waarnemers, uiteenzetten welk resultaat de onderzoeken hebben opgeleverd.

Namen van deelnemers:

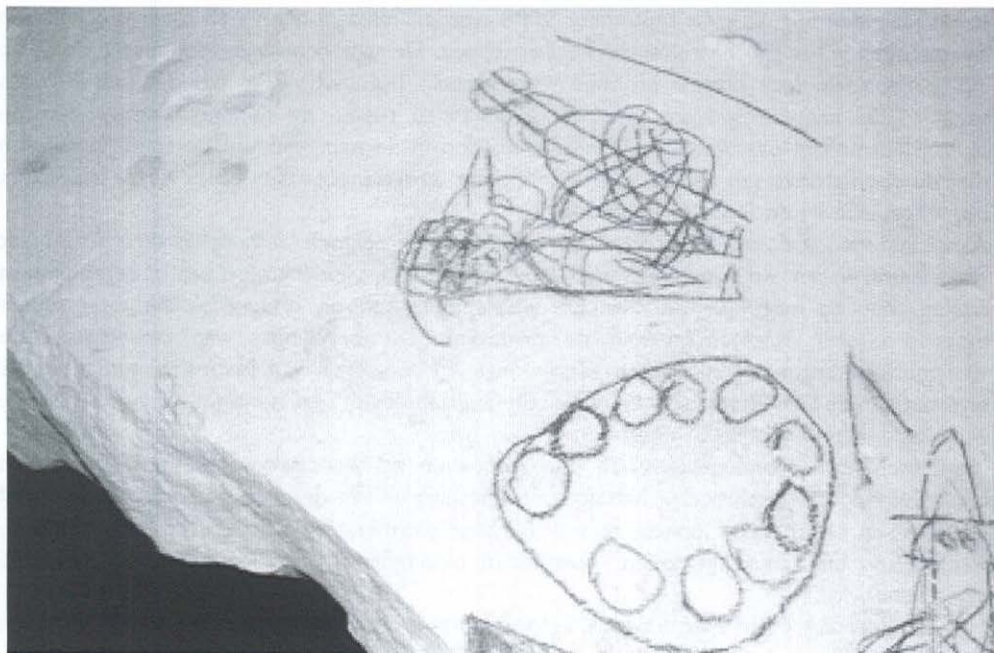
Eddy Jeukens - Ger Beckers - Hendrik Erkenbosch - Jan van de Ven – John & Cyril Hageman - Jos Cobben - Martha van de Ven/ Kuijpers - Peter Jennekens - Walther van der Coelen – Rob en Wilma van der Laak.

Ger Beckers

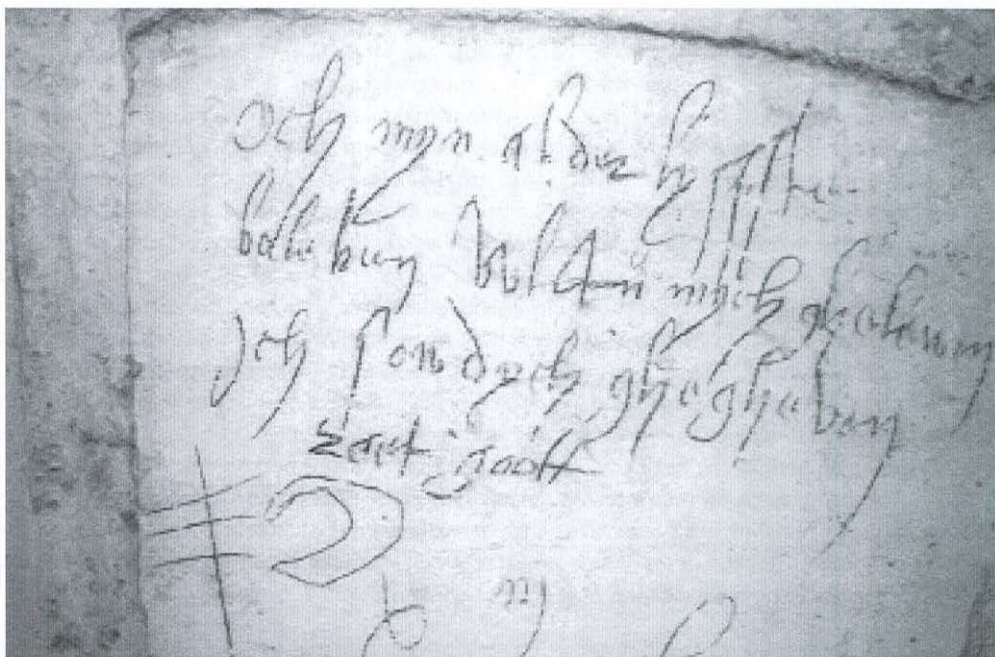
Erotica in onderaardse kalksteengroeven

Een tijdje geleden hield ik voor de SOK- leden in het Natuurhistorisch museum van Maastricht een lezing over erotica in de “grotten”. Dit deed ik aan de hand van het mij toen beschikbare beeldmateriaal. Inmiddels ben ik op mijn ondergrondse wandelingen nieuwe teksten en afbeeldingen tegengekomen. Hiervan wil ik een tweetal voorbeelden, aangetroffen in sectie 29 van de Lacroixberg, tonen.

De eerste foto is een tekening (laat 16de, begin 17de eeuw) van een coïtus. Buiten pornografische uitingen van recente tijden (die ik niet verzamel) is mij geen enkele coïtus - van man en vrouw - uit vroeger eeuwen bekend. Mocht er onder de lezers iemand zijn die hier wel specimen van aantrof, dan houd ik me van harte aanbevolen!

De tweede foto is eveneens genomen in voornoemde sectie en hij toont ons een tekst hier neergeschreven door een verliefd persoon. Hij noemt zijn geliefde met een koosnaam: "boleken". De uiteindelijke verzuchting laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

“ och myn alder lyffste

boleken w(i)lt u mych ghehuwen

ich sou dych ghegheven

zaet goott “

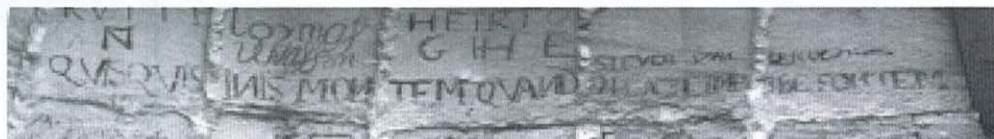
John Hageman

Gezelligheid kent geen tijd.

De Sint Pietersberg heeft zich door de eeuwen heen mogen verheugen in een ruime belangstelling van berglopers. Van de vroegste berglopers weten wij helaas niets en van latere generaties weten wij slechts zeer, zeer weinig. Bijna niets eigenlijk. Ons collectieve berglopersgeheugen reikt niet verder dan grofweg de tweede wereldoorlog. Veel groeven staan vol met oude opschriften die in veel gevallen namen van berglopers zijn, de Sint Pietersberg is daarvan wellicht het mooiste en grootste voorbeeld. Dat veel van die namen

van berglopers zijn is weliswaar niet aangetoond, maar na een kwart eeuw opschriftspotten durf ik dit hardop te beweren.

Het is tijd voor een onderzoek naar het fenomeen berglopen. Deze traditie is waarschijnlijk even oud als de groeven zelf en alleen al dit gegeven rechtvaardigt volgens mij een serieus onderzoek. Sporen zijn er in de berg volop te vinden. Ter illustratie: een typisch berglopersgebruik dat vooral in de Sint Pietersberg veel aangetroffen kan worden zijn de zogenaamde 'bergloperskamers' (webtip: www.mynkamer.eu). Vaak zijn deze kamers te herkennen aan een grote hoeveelheid oude opschriften en tekeningen die dateren uit een korte of langere periode. De kamers van vroeger waren net als nu rustpunten voor berglopers. Ook de hedendaagse bergloper heeft in elke groeve die hij bezoekt zo'n steekje. Hier kan gerust worden, gegeten en gedronken. Niet zelden werd het vroeger zéér gezellig in dergelijke kamers. In één van deze kamers van Zonneberg staat een opschrift te lezen waaruit blijkt hoe gezellig het kon zijn. De bewuste kamer is te vinden op korte afstand van de zogenaamde 'Salon der Muzen'. De opschriften zijn onmiskenbaar 17e eeuws. De tekst van het opschrift luidt: "Quisquis inis montem, quando placet imbibere fontem". Fraai Latijn. Tenminste zo lijkt het. De schrijver heeft waarschijnlijk iets te diep in zijn eigen glas gekeken of misschien heeft hij zijn lessen Latijn niet altijd goed geleerd want zijn Latijn was niet zo best. Mijn eigen kennis van het Latijn is beslist slechter want ik heb hier nooit les in gehad. Met een woordenboek en met internet kom je echter een heel eind zo dacht ik. Om zeker te zijn van mijn vertaling besloot ik Hans Ogg te raadplegen die zijn lessen Latijn wel kent. En dat bleek. Ik zat er nogal naast en Hans kwam met een vertaling op de proppen: "Wie er ook in de berg is, als ik hem aardig vind mag hij meedrinken".

Wie hieruit meent te concluderen dat berglopers stuk voor stuk drinkebroers zijn die de berg in gaan om zich daar aan drank te buiten te gaan vergist zich. Berglopers zijn gewone mensen met een speciale hobby. Veel berglopers zetten zich in voor de berg. Individueel of in groepsverband. Opruimacties, onderhoud, noem maar op. En dan mag je best een keertje een glaasje heffen in een gezellige kamer nietwaar? Vergeet niet dat bijna alle onderzoek in en naar groeven door berglopers is verricht. Wij bergonderzoekers hebben echter wat volgens mij een van de belangrijkste thema's voor onderzoek zou moeten zijn verwaarloosd, namelijk onszelf en onze voorgangers. Het is hoog tijd voor een dergelijk onderzoek. Dat zijn wij aan onszelf verplicht. En aan de generatie berglopers na ons.

John Caris

‘Caestert, een mijnbouwarcheologische erfgoedsite’

Zaterdag 18 december werd het boek ‘Caestert, een mijnbouwarcheologische erfgoedsite’ gepresenteerd. Dit is het derde boek in de reeks van wetenschappelijke rapporten van het Institute Europa Subterranea. Het verkrijgen van een vergunning van het Waalse gewest voor het betreden en onderzoeken van de groeve onder het plateau van Caestert werd de aanleiding tot dit project. Resultaat: een boek van 244 pagina’s, full color, A4-formaat. Inhoud: Veel nieuwe informatie, nieuwe interpretaties, een nieuwe groeve, enz., enz.

De middeleeuwse bouwsteenindustrie te Caestert heeft veel van haar geheimen nog niet prijsgegeven. Wekelijks doen onderzoekers nieuwe bevindingen waarmee de geschiedenis alsmar beter beschreven kan worden. In de archieven worden nog steeds onbekende archiefstukken over de oudste ontginningen aangetroffen. Een van de onlangs ontdekte archiefstukken dateert uit het jaar 1356 en beschrijft onder andere het transport en de prijzen van mergelblokken van Caestert. Dit is tot nu toe de oudste vermelding van groeven aldaar.

In 2009 startte de uitgebreide studie naar de ontginningstechnieken in de Caestertgroeve. Het staat nu vrijwel zeker vast dat de ontginningstechnieken wel degelijk een ontwikkeling doormaakten. De kennis van het uitwerken van blokken werd niet van de een op de andere dag geïntroduceerd in ons mergelland. Men werkte in eerste instantie met een primitieve methode en gaandeweg maakte deze langzaam maar zeker een ontwikkeling naar de vervolmaakte methode.

Twee onderzoekers die sinds kort gefascineerd zijn door het fenomeen mergelgroeven gaven een belangrijke bijdrage aan de studie naar de middeleeuwse tekeningen. Niet alleen het interieur van de groeve werd bestudeerd, ook de mijnbouwrelicten aan de oppervlakte kregen aandacht.

Een hoofdstuk behandelt de organisaties die zich gedurende de vorige eeuw inzetten voor de bescherming van het gebied.

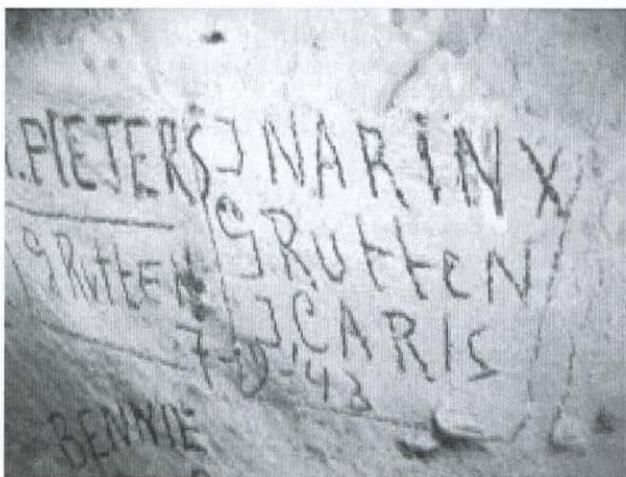
Een spectaculaire vondst betreft de ontdekking van een nieuw gangenstelsel. Thierry Giesen, Boy Kluij, Roger Magnee en Kevin Amendt ontdekten in het voorjaar van 2009 Ternaaien-Midden. Een tot voorheen ontoegankelijk gangenstelsel met hoge gangen, prachtige ongerepte landschappen, gelegen in een gebied van 125 bij 130 meter. Een unieke vondst! Kortom, een uitgebreide publicatie over de mergelgroeven in het algemeen en de Caestertgroeve in het bijzonder.

Kevin Amendt

Een mooi verhaal

Bij een recente tocht kwam ik op een (tegenwoordig) moeilijk bereikbare plek het bovenstaande opschrift tegen. Gewoon een aantal namen onder elkaar met een datum erbij. Bij nadere beschouwing zag ik er de naam J. Caris bijstaan en dacht gelijk: een simpel opschrift, maar daar zit gegarandeerd een verhaal aan. Jo Caris, een bekende Maastrichtse dialectschrijver, mag ik tot een goede kennis rekenen. Een aimabele man die altijd tijd heeft voor een goed gesprek of een mooi verhaal.

Bij de navraag of J. Caris ook de Jo Caris is die ik ken kreeg ik het volgende antwoord:

Hallo Jacques.

't Kin neet misse. Dinkelik zien de letters mèt roed "kriet" gesjreve. Narinx hètde mèt z'ne vöörnaom Jérôme. Binne 't gezin hètde heer Beu, 'n verbastering vaan Breur. Heer waos d'n einsigste jóng tösse e stök of zes meidskes. Ziene pa waos kunstsjeilder en is in d'n oorlog gearresteerd en noets mie trökgekoume. Tristig daobij is tot ze de verkierde Narinx hóbbe opgepak. Ze móste 'ne naamgenoot hóbbe. Jérôme is e jaor of tien geleije gestorreve.

Rutten hètde mèt z'ne vöörnaom Guus. Heer is gestorreve wie 'r begin daartig waos.

Iech waos in 1943 zèstien, Guus zevetien en Jérôme twintig. Veer waore alle dreij Gidse bij 't evacuatie gebäöre vaan de berreg. De leiding destieds had Fernand Tripels.

Dao mote ouch nog roej pijle zien mèt daobij de lètters NCV, Narinx, Caris, Vankan. Vankan hètde vaan vööre Jo en waos vaan miene leeftied. Waos, want dee is ouch al jaoregeleije gestorreve. Ouch heer waos berggids bij d'n evacuatie deens. Jo wèrrekte es teikeneer bij de Gemeinte. Jo ziene pa is ónderwijzer gewees op de jongessjaol vaan Sint-Pieter, Blokhoof vaan Sint-Pieter, had 'n belangrieke funktie bij de Luchtbesjerming vaan de stad en is jaorelaank veurzitter gewees vaan De Greune. E soort Sosjeteit.

Nog mie? Es 'ch de antwoorde weit zal 'ch ze d'ch geve.

Jérôme, Jo en iech woende op de Ceulestraat, Guus op d'n Observanteweeg.

Ik hoop, voor de niet Maastrichtenaren onder de lezers, dat dit antwoord leesbaar is, wat dit is zo typisch Jo Caris dat het zonde zou zijn om het om te zetten in het Nederlands. Voor mij is dit antwoord het zoveelste bewijs hoe mooi de Sint Pietersberg is voor onze cultuur en geschiedenis.

Het opschrift bevindt zich in het nog resterende gedeelte van het zuidelijk gangenstelsel wat gelegen was tussen de stelsels Zonneberg en Caestert.

Het zuidelijk gangenstelsel is praktisch helemaal afgegraven door de ENCI en een deel is ingestort door de druk van de stortberg Observant.

De verbinding met Caestert is afgesloten door de "grensmuren"

Het voorgaande artikel komt uit de weblog van Jacques Konings:
<http://berglopengeschiedenisondergronds.blogspot.com/>

Knabbehoup 17

Ik zet mijn kleine bloemlezing van negatieve activiteiten in het ondergrondse nog even voort! Waarom zou het nu beter zijn als vroeger, nietwaar?

Machinist in Maastricht onder vuur (16.04.1976)

Maastricht- Een bestuurder van een baggermachine die aan het werk was bij de ENCI in Maastricht, kreeg gisteren de schrik van zijn leven. Omstreeks zes uur 's morgens hoorde hij een schot vallen. Hij liet zich juist op tijd vallen, want een tweede kogel kwam in de laadbak terecht. Vanuit een der grotten van de berg zag de machinist een geweer op zich gericht, maar toen hij ging kijken kon hij de dader niet vinden. Eerder deze week werd aan de machines op dit terrein een schade van 12.000 gulden aangericht.

De politie neemt aan, dat het hier om personen gaat, die bezwaren hebben tegen de afgraving.

Naschrift redactie:

Tja en als je dan de volgende vrijdagavond met je fossielenploeg en enkele andere leden van de Vereniging- met- de- lange- naam onder Lichtenberg ENCI bij nacht wilt bekijken en een stapje uit de veilige grotten doet, springen er opeens vanachter een graafmachine twee veiligheidsbeamten en twee politieagenten met getrokken pistool te voorschijn. We schrokken ons kapot, behalve onverstoorbare "beer" Rinus de Boer (oud sergeant Groene Baretten) die nuchter opmerkte (naar het Nederlands vertaald): "Jongetjes, let op met die dingen, daar kun je gevaarlijke dingen mee doen!" "Wat dus de positieve sfeer beslist niet bevorderde! Gelukkig konden enkele verstandige en de ENCI bekende aanwezige bestuursleden van onze Vereniging, o.a. Hans Kamphoven, de opgefokte heren ervan overtuigen, dat ze net de braafste jongetjes van Maastricht in de ENCI-groeve betrappt hadden, die nog nooit echt nooit ooit maar iets.....

Olielampen gestolen (21.07.1976)

Maastricht- Uit het gidsenhok bij de Zonneberg te Maastricht zijn vier olielampen, twintig kousjes en een spade gestolen.

Grottengids gemolesteerd (08.08.1977)

Maastricht- De ingang van de Zonneberggrotten van de Sint Pietersberg is weer het toneel geweest van een ernstige molestatie. Thans werd een van de gidsen in de grotten het slachtoffer. Hij werd lastig gevallen door een groep van een dozijn jeugdige personen. Daarbij

werd hij in het gezicht geslagen en met drankblikjes bekogeld. De namen van de daders zijn bekend. De politie stelt een nader onderzoek in.

Vandalisme in de St.Pietersberg (31.07.1978)

Maastricht- In de Sint Pietersberg werden weer opnieuw door vandalen vernielingen veroorzaakt aan de muurschilderingen, die voorkomen in het Zonneberggangstelsel. Ditmaal moest het de schildering ontgelden die werd vervaardigd ter gelegenheid van het regeringsjubileum van koningin Juliana.

Ik zou wel kunnen door gaan met het aanhalen van meer artikelen, maar U ziet dat er totaal niets is veranderd. Ik wil dit artikel besluiten met een cursiefje dat in de krant van 17.07.2010 stond en wat erg toepasselijk is in deze tijd, nu het vandalisme weer hoogtij viert.

*De mensheid vervalt al
Sinds haar ontstaan keer
Op keer in dezelfde fouten*

Jacques Maes, SOK-Gronoma

Schenken voor het SOK-doc.

Tijdens de ledenvergadering van 12 november heeft Peter Houben de volgende zaken voor het SOK-archief geschonken:

Twee boeken:

Fossielen in kleur van J.F.Kirkaldy en *Krijt van Zuid-Limburg* van W.M. Felder en P.W. Bosch.

Verder vier kaarten, uitgegeven door de Rijks Geologische Dienst met als titels: Afzettingen van de Maas, Oppervlaktekaart, Pre-Kwartair en Paleozoicum.

Peter Jennekens

Meet the underground press

“Halloween door Maastrichtse grotten” (*Dagblad de Limburger van 1 november 2010*): het was griezelen geblazen in de grotten onder de **Sint PIETERSBERG**. De jaarlijkse Halloweenochten hadden als thema *Het verdwenen meisje*. Er waren wandelingen georganiseerd voor kinderen en volwassenen. De kinderen konden zich laten schmincken om zo écht in de Halloweenstemming te komen.

“900.000 euro subsidie voor ingestorte kerktoren Meldert. Ook grotten van Kanne krijgen Vlaams geld” (*Het Belang van Limburg van 19 november 2010*): er wordt een bedrag van 42.000 euro betaald voor de 13 extensometers in het **AVERGAT**, geplaatst om de stabiliteit te meten. *“Vroeger stonden er meters die ter plaatse moesten afgelezen worden, nu gaan de resultaten rechtstreeks naar een prof in Utrecht”*, aldus **Sonja VOS** van Toerisme Riemst. Met het geld komt er vanaf voorjaar 2011 ook sfeervolle led-verlichting op de toeristische rondleiding.

“Kerstmarkt draait route om” (DdL van 25 november 2010): de **FLUWEELENGROT** heeft de dertiende ondergrondse kerstmarkt dit jaar helemaal gerestyled. De route is omgekeerd, legt **Karin AMERICA** uit, “*waardoor de grot beter tot haar recht komt. Het voordeel is dat de bezoekers tegen de wandschilderijen aankijken. In de oude situatie liepen mensen daar vaak aan voorbij.*” De stichting Kasteel van Vlakenburg rekent dit jaar op 110.000 bezoekers.

“De charme van de Keel” (DdL van 3 december 2010): volgens het artikel is de **KEEL** een van de minst bekende, maar wel een van de meest bijzondere mergelgroeves van Zuid-Limburg. Een groeve met maar liefst vijf etages. **Luck WALSCHOT** schreef er een mooi boek over. Maar hij schrijft niet alleen over de groeve. Ook het voormalige buurtschap de Keel komt uitgebreid en zeer lezenswaardig aan bod. In dit door de aanleg van het Albertkanaal verdwenen gehucht waren de oorspronkelijke toegangen (graeten), die naar de stelseltjes eronder voerden. Daarnaast vertelt Luck over de werken van Mathus, de nieuwe Keel en de tunneltjes langs het kanaal. Ook de geologie en de technieken van de mechanische steenwinning komen uitgebreid aan bod.

“Koude oorlog en ondergrondse natuur” (De Trompetter/De Maaspost van 8 december 2010): tot 1993 was de NATO in de **BOSBERG** gevestigd met hun *Joint Operations Centre (JOC)* en na de enorme en kostbare sanering, waarbij grote hoeveelheden asbest zijn verwijderd wordt zondag 12 december het gangenstelsel symbolisch overgedragen aan de stichting Limburgs Landschap. De echte overdracht gebeurt over enige tijd, omdat de juridische afwikkeling van de overdracht nog op zich laat wachten. Hoe het complex in de toekomst gebruikt zal worden, is nog niet bekend, maar het zal zeker op excursiebasis worden opengesteld, waarbij de “koude oorlog” zeker een thematische rol zal krijgen.

“Als ik toch moet sterven, dan toch het liefst hier” (HBvL van 16 december 2010): in Bolder wordt een tentoonstelling over de **ROOSBURG** georganiseerd door de **UGO**, de berglopersvereniging **Underground Outlaw**. “*We komen iedere week in de grot*”, vertellen **Frans WILLEMS** en **Eric HELLINX**. “*Drie weken geleden was het bijna slecht afgelopen. Toen kreeg ik in de berg het begin van een hartaanval. Ik voelde een pijscheut maar ik raakte op eigen kracht buiten. ‘Als ik moet sterven, dan maar hier’, dacht ik*”, aldus **Willems**. Collega-grottenlopers **Ben de HONDT** en **Chiara STEFANO** zijn ook bij de UGO. “*Ik kan me uren in de grotten bezighouden, de tijd vliegt voorbij*”.

Met dank aan de trouwe correspondenten Roland Bessems, Anneke Breuls, Geertje Breuls, Alan Claessens, Gilberte Nicolaes en Herman de Swart.

Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax 012-454059. E-mail: tbreuls@skynet.be

Het

SOK bestuur

wenst u een

voorspoedig

berglopers jaar

toe

Volgende ledenavond: Vrijdag 14 januari 2010 Aanvang 19.30 uur!

De SOK-Info redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen vertegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het bezoeken van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en of vernielingen aan een van de groeven dit direct melden, liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2^e Olav Hensing, Technische Commissie: 06 - 557 78 846.

3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina 2.

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Pim Houben	00-3212 21 21 3342
Gewandgroeven	Hub Geurts	043-601 24 16
Heerderberg (niet toegankelijk)	Henk Ramakers	043-407 19 64
Heideberggroeve	Hub Geurts	043-601 24 16
Houbenbergske	Marc Koch	046-486 22 01
Groeve de Keel	Luc Walschot	00-3212 44 13 50
Groeve Eys	Ger Wishaupt	046-475 13 99
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers	043-364 52 39
Koeleboschgroeve	Ed de Grood	00-3243 81 13 73
Nieuwe Groeve	Han Bochman	043-601 01 58
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg	John Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve	Marco Slieker	045-522 39 74
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-347 25 60

De Sint-Pietersberg:

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg en het Noordelijk Gangenstelsel. Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK. Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon: 06-558 25 192.

De SOK-Info

is een uitgave van de
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.